

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta

Lausuntopyyntö 6.9.2023

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle HE 6/2023 vp

Sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt kirjallista lausuntoa valiokunnan asiantuntijakuulemisessa esille tulleeseen kysymykseen siitä, pitäisikö 1.1.2022 voimaantulleeseen vakuutuskassalakiin (948/2021) sisällyttää muutos, joka mahdollistaisi Finanssivalvonnalle erityisistä syistä myöntää kassoille vähimmäismäärää koskevia poikkeuksia vastaavasti, kuten aikaisemman vakuutuskassalain (1164/1992) 6 §:n perusteella.

Finanssivalvonta kiittää mahdollisuudesta lausua kysymyksen mukaisessa asiassa.

1 Finanssivalvonnan näkemys kysymykseen

Vanhan VKL:n aikana valvontaviranomaisen oli mahdollista myöntää erityisistä syistä poikkeuksia laissa edellytetyistä vakuutettujen vähimmäismääristä. Vanhan lain aikaan myönnettyjen poikkeusten mukaisen toiminnan jatkaminen on, huomioon ottaen vakuutuskassatoiminnan riskit ja toiminnan tarkoitus, vakuutettujen oikeutettujen odotusten ja etujen näkökulmasta perusteltua, koska ko. poikkeukset on jo myönnetty tuolloin voimassa olleen lain mukaisesti.

Finanssivalvonta toteaa, että kysymys siinä tulisiko uuteen lainsäädäntöön VKL:n 2:2 §:ään lisätä Finanssivalvonnalle mahdollisuus myöntää poikkeuksia kassan säännöissä olevaan vähimmäismäärään laista poikkeavasti, kyse on periaatteellisemmasta ja vaikutukseltaan potentiaalisesti laajemmasta asiasta kuin HE:n mukainen VpL¹ 7 §:n siirtymäsäännöksen täsmentäminen. Esim. tällä hetkellä vain 8 täydennyskassalla yhteensä 118 kassasta on säännöissä 100 vakuutetun määrää pienempi vähimmäismäärä, ja kaikilla muilla kassoilla on vähintään lain edellyttämä 100 vakuutetun vähimmäismäärä. Muutoksen jälkeen kaikilla vakuutuskassoilla olisi mahdollisuus hakea Finanssivalvonnalta poikkeusta kassan säännöissä määrättävään vähimmäismäärään.

Poikkeuksesta säädettäessä olisi ensiarvioisen tärkeää pohtia, onko kassojen talouden ja käytännön toimintaedellytysten tai vakuutettujen etujen kannalta tarkoituksenmukaista VpL:n siirtymäsäännöstä

¹ Laki eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain, lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain ja vakuutuskassalain voimaannapannosta (951/2021)

11.9.2023
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

FIVA/2023/1583

laajemmin uudessa lainsäädännössä mahdollistaa VKL:ssa ilmaistua pääsääntöä pienempien, vakuutettujen määrältä mahdollisesti hyvinkin pienten, kassojen toiminta. Lisäksi tulisi arvioida ja kirjata lainsäädäntöön tai sen esitöihin siitä, mitkä olisivat sellaisia erityisiä syitä, joiden perusteella vakuutettujen vähimmäismäärään voitaisiin myöntää poikkeus. Lisäksi olisi hyvä määritellä, mikä olisi pienin mahdollinen vakuutettujen vähimmäismäärä, joka voitaisiin sääntöihin vahvistaa. Jos laissa säädettäisiin vain yleisellä tasolla mahdollisuus Finanssivalvonnalle myöntää ko. poikkeus, em. seikat jäisivät soveltamiskäytännössä tapauskohtaisesti arvioitaviksi.

Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan edellä kerrotut seikat eivät puolla kysymyksen mukaisen Vpl:a laajemman poikkeamisen mahdollistamista uudessa laissa. Toisaalta Finanssivalvonnan käsityksen mukaan ei myöskään ole tullut esiin selkeää tarvetta Vpl:ssa jo ilmaistua ja hallituksen esityksessä ehdotettua laajemmalle poikkeamismahdollisuudelle esim. vakuutettujen etujen turvaamisen näkökulmasta. Näin ollen Finanssivalvonnan käsityksen mukaan kysymyksen mukaista säännöstä ei tulisi tässä yhteydessä sisällyttää VKL:iin.

Sähköisesti allekirjoitettu

FINANSSIVALVONTA

Tarja Taipalus
toimistopäällikköHanna Tossavainen
johtava juristi

Lisätietoja

johtava juristi Hanna Tossavainen, p. 09 183 5217